

РУМУНСЬКИЙ КАРЛО ГОТУЄ ВІЙНУ ПРОТИ СРСР

У зв'язку з конференцією імперіалістичних балканських держав, що відбувається з 5 до 12 жовтня в Атинах, заслужує на особливу увагу дедалі більше готування війни в Румунії.

Уся румунська преса на чолі з урядовими органами провадить тепер шалену кампанію цькування Радянського Союзу. Всі вони намагаються ріжкими вигадками й наклепами дискредитувати Радянський Союз й цим створити належну атмосферу для ідеологічного готування війни проти СРСР. Цьому має прислужитися також систематична кампанія проти Радянського Союзу та "радянського доміпінгу" (заборона радянських товарів), зокрема конференції балканських держав разом із Польщею, що відбулася в Букарешті, Сінаї та Варшаві, були переважно конференції протирадянські. Це вже ясно хоча б із таких фактів: до переговорів не запросили Радянського Союзу, головні постанови конференції досі затаювали, а Франція, як протектор балканських держав, це зробила в Женеві брутально вихватку проти Радянського Союзу й уже організує економічну блокаду Радянського Союзу. З цього погляду згадані конференції являють собою готування до теперішньої балканської конференції капіталістів в Атинах, а всі ці конференції разом становлять частину протирадянської "пан-європейської" політики Франції.

За фашистського урядування Кароля дуже збільшилося активне готування війни проти СРСР. Ще місяців зо три тому, вступавши на престол, Кароль у своїй промові, що відбулася "демократичними" фразами, заразом прокламував збільшення війська та флоту. Реорганізація армії Кароль уже провадить. Він уже відстановив багато офіцерів та генералів і змінив їх політично певнішими та молодшими силами. В одній із своїх нещодавніх промов Кароль також заявив, що внаслідок теперішнього дефіциту в бюджеті в 1931 р. мають чимало зменшити витрати на культурно-соціальні потреби, а зате збільшити видатки на військо та флоту на 2 1/2 мільярди левів. Отже, на озброєння в бюджеті приділять щось із третину всіх видатків. До цього треба додати, що на бажання Кароля вже тоді, як він вступив на престол, армії подарували окремо 5 мільярдів левів.

Є також проекти збільшити констанцький порт, поширивши тамтешні будівлі та спорудження. Уже будують мости над Дунаєм та Прутом, щоб сполучити Румунію з Югославією та Польщею. Усі ці заходи, звісно, насамперед стратегічні, бо мають на меті якнайбільше зв'язати балканську державу з Польщею та надбалтичським блоком. Сюди належить також проект будівництва та поліпшення вже найближчої весни стратегічно важливих залізниць і шляхів.

14 вересня в Букарешті відбулися повітряні маневри з участю авіо-ескадриль із Румунії, Югославії, Італії, Франції, Польщі та Чехословаччини. Кілька тижнів тому до констанцького порту "завітали" англійська ескадра, а тепер мають відповісти на цю "візиту" найбільші румунські військові кораблі "Король Фердинанд" та "Королева Марія". Усі повітряні та морські демонстрації, скеровані насамперед проти Радянського Союзу, поважливі ланки в процесі готування імперіалістичної війни. Такий самий характер мали цьогорічні маневри з участю короля, що відбулися від 15 до 27 жовтня в Трансильванії (Семігероді). Ці маневри якнайпильніше готують, і до участі в них закликають усіх військово-зобов'язаних, що не відбували після війни військових виправ.

Візита англійської ескадри в Румунії, за повідомленнями останніх чисел англійських газет, зрештою, призвела до англійсько-італійської господарчої угоди, до якої втягнув також Румунію. В тій угіді Англія робить румунській нафтовій промисловості певні поступки і на компенсацію вимагає, щоб надалі всі румунські військові кораблі будували в Англії. Але ж Румунії бракує грошей, щоб здійснити всі імперіалістичні плани. Тим то Кароль та його уряд дуже силкуються дістати позички у Франції та Англії. "Ліберальна" партія Братів у зв'язку з цим офіційно змінила свою програму і вже ставиться прихильно до принципів чужоземного капіталу. Можна взагалі констатувати, що румунський парламент та всі буржуазні партії, в тому числі соціал-демократична "ліва" крило націонал-царяністів (урядова "національна селянська" партія) на чолі з Каролем, стерте, активно підтримують фашистську диктатуру та її імперіалістичну війничучу політику.

Щаком зрозуміло, що поруч із готуваннями війни уряд фашистської диктатури загострює режим білого терору. Він дедалі лютіше переслідує всі революційні робітничо-селянські організації, компартію, унітарні (революційні) профспілки, МОДР, робітничо-селянський блок забороняє та конфіскує їхні органи. Він позбавляє мирських радників від робітничо-селянського блоку їхніх повноважень та ув'язнює їх. Революційні робітників та селян нещадно катують та мордують. По всіх частинах країни, а надто в Басарабії, весь час відбуваються масові арешти. Податковий езекуратор

на селі постійний гість, і в усіх газетах повно повідомлень про розправи з селянами. Заборгованість селянства величезна. Це визнають навіть офіційні статистики, які, звісно, прикрашують картину на користь урядові. Компартія Румунії, позбавши з підтримкою Комінтерну безпринципної фракційної боротьби, зосереджує тепер усі свої сили на мобілізацію широких робітничо-селянських мас для боротьби проти фашистської диктатури Кароля та проти загрози імперіалістичної війни. Мартіно. Букарешт.

НОВІ КРОВАВІ ЗЛОЧИНИ КАРНИХ ЗАГОНІВ

Газета "Сила" повідомляє, що в селі Гаєвому (під Львовом) поліцаї тріако побили щось із десяти селян. Багато з них вмирають.

У бібрцькому повіті карні експедиції напали на дев'яносто сіл. Підчас нападу вчинило тисячу трусів в українців. Нещадно били селян села Денисового (тарнопільського повіту). В цьому селі заарештовано кілька десятків селян. Перед тим, як мав прийти карний загін більшість ярдності повтікали в ліси. На село Денисове карний загін нападає вже втретє. В селі Доманівичі (тарнопільського повіту) карний загін примусив селян викопати яму, куди висипав все знайдене в селі борошно й пашню. Коли борошно й пашню закопали, то почали бити селян. У селі Довжанці того ж повіту карний загін зруйнував читальню й кооперативу. Багато селян били, деяких били до смерті.

Карний загін у селі Підгородці (бібрського повіту) знищив 600 кпн хліба. У читальні знищено всі портрети українських письменників. Зруйновано кузню. Поліцаї багнетами розірвали вісімдесят подушок і дерни, зруйнували печі в хатах, знищили 14 книгозбірень, били дуже багатьох селян. Підчас білки капи казали: "Селянам дуже добре живеться, а тому вони цікавляться політикою". Одного селянина Сновидовича поліцаї прив'язали до віконної рами поліцейного приміщення, розтигнувши йому руки й били до нестями. Після езекурції Сновидовича відвели до лікарні. Закінчили поліцаї на тому, що забрали в селі багато харчів, курей, тощо. Протяки езекурції повідомляють і з інших повітів Західньої України.

ТРИ СПІЛЬНИКИ: ПІЛСУДСЬКИЙ, ПАПА І ХАЛІФ

В пресі появилися такі три повідомлення:

В Англії будують для Польщі радіостанцію, що буде найсильніша в Європі. Її поставлять у воєнному порті Гднін і вона матиме завдання приглушувати московську радіостанцію, що поширює більшовицьку пропаганду і "бунтівні настрої" серед широких мас проти "законного і богом посвяченого ладу і порядку".

Марконі буде в Ватакані радіостанцію для пана папи. Сила хвалить цю радіостанцію, але бути така сильна, що слова пропаганди отця пана будуть добре чути в усій Європі, з Каблевою сполучку в Америці і на далекому Сході. Завдання ватиканської радіостанції "сіяти слово боже" проти "більшовицького диявола", що бунтує на рід проти панів і попу.

Бувший турецький халіф Абдул Меджид, що живе в Швейцарії, видав заклик до мусульман і помітив його в південній частині "Орієнту Модерну". Халіф кличе всіх "вірних" не вірити в клич поступу і комунізму, нічого не читати крім Корану, молитися до Магомета, слухати багатих і нищити "більшовицьку пропаганду", що хоче бідних зрівняти з багатими.

Пілсудський, папа і халіф, це три стовпи реакції, що нагадує собою найтемніше середньовіччя — слушно боїться більшовизму. Переможний більшовизм, це перемога пролетаріату над капіталістами, світла над темрявою!

Товариші! Відновляйте переплату на "Українські Робітничі Вісті"!

Трудящі Радянської України протестують проти терору на Зах. Україні

ЗАХІДНЯ УКРАЇНА У ВОГНІ І КРОВІ Протест Спілки Революційних Письменників Західньої України.

Західня Україна у вогні й крові! Вимучене злиднями селянство доведено до одчаю, палять маєтки, як польських так і українських поміщиків та понів. Фашистський уряд Пілсудського кинув на землі Західньої України військові та поліцейні сили і провадить там кривавий погром. Повернувшись найгірші часи польського феодалізму. Під шомполами карних експедицій, під тортурами дефізиви, за гратами фашистських в'язниць спливають кровю робітничі й селянські Західньої України. В цій роботі польській воєнщині з благословення графа митрополита Шептицького допомагають українські фашисти і соціял-фашисти. Знищено десятки сіл, ограблено і скатовано сотні тисяч селян. Революційні письменники Західньої України підносять свій

рішучий протест і обурення проти погромиства і кривавого терору над трудящими Західньої України і закликають усіх трудящих і революційних письменників та культурних діячів Радянського Союзу та цілого світу стати в обороні катованих мільйонів трудящих мас Західньої України.

Хай живе революційна боротьба за соціальне й національне визволення трудящих Західньої України і Польщі! Хай живе Комуністична Партія Західньої України і Комуністична Партія Польщі — провідники революційної боротьби проти польського фашизму!

Спілка Революційних Письменників Західньої України
М. Ірчан голова.
І. Ткачук секр.
Харків, 8 жовтня 1930 р.

ПРОТЕСТ УКРАЇНСЬКОГО ЦЕНТРАЛЬНОГО БЮРА СЕКЦІЇ НАУКОВИХ РОБІТНИКІВ

Українське центральне бюро секції наукових робітників протестує проти нечуваного злидняння й терору польського фашизму в спільці з українським фашизмом й соціял-фашизмом повеволених робітників і селян Західньої України. Розбишацький терор карних загонів польського панства займає осягає гідні "подвиги" царських потіпак за часів найгіршої реакції. Масовий розприсави нагади та тюрмами польський фашизм намагається придушити боротьбу робітників і селян Західньої України за своє соціальне та національне визволення. Доля російського самодержавства не минає польського фашизму. Поді в За-

хідній Україні розгортаються прискореним темпом і весь культурний світ мусить звернути сюди свою увагу. Висловлюючи свій палкий протест проти мерзенних вчинків катів трудящегоо люду Західньої України, наукові робітники Радянської України закликають водночас учених усіх країн піднести свій голос проти злиднян польського фашизму з трудящих Західньої України. Ганьба спадкоємцям царської політики поневолення народів! Слава борцям з польським фашизмом — польським і західньо-українським робітникам і селянам!

Українське бюро наукових робітників.

МИ ЗАВЖДИ ГОТОВІ ДОПОМОГТИ У ВАШІЙ БОРОТЬБІ З ПОЛЬСЬКИМИ ФАШИСТАМИ (Мітінг викладачів і студентів польського інституту й педагогічного технікуму в Київі.)

Вислухавши доповідь про терор на Західній Україні, закликає збори студентів та викладачів Польського Педагогічного Технікуму, Польського Педагогічного Інституту та Рובфаку при інституті заявляють: економічна і політична криза в Польщі руйнує останній ґрунт панування фашистської диктатури в Польщі.

Зростає чораз більший визиск робітничої класи і трудящегоо селянства. Це змушує маси українського селянства Західньої України ставати до самооборони проти вічних експлуаторів-поміщиків, як чужоземних, так і місцевих, проти духівництва. Бурхливе зростання революційного руху серед селянської

бідноти Західньої України ликає польських фашистів та їхніх сауг — соціял-зрадників, які з допомогою карних експедицій затоплюють в крові спроби трудящих мас визволення з-під ярма.

Але бурхливого зростання революційного руху ніщо не зупинить. Класа робітнича й трудяще селянство Західньої України, разом з робітничою класою та трудящим селянством Польщі, Білорусі, єврейським та німецьким пролетаріатом під керівництвом комуністичної партії, зметуть диктатуру фашизму й збудують нову соціялістичну Республіку Рад. Ми, студенти та викладачі Польського Інституту, Робфаку та Польпедтехнікуму, будують польському пролетарському культурі на Україні, категорично протестуємо проти кривавого терору польської буржуазії, вимагаємо негайного припинення карних експедицій. Запевнюємо пролетаріат та трудяще селянство Західньої України, що в революційній боротьбі в потрібний час ми всі, як один, станемо поруч з вами, щоб допомогти визволитися з-під ґнету капіталу.

Хай живе переможна революційна боротьба на Західній Україні! Геть з польського кривано фашистської диктатури! Хай живе польська Республіка Рад! Хай живе комуністична партія, крицевий провідник і організатор революційного руху трудящих мас цілого світу.

ХУДОЖНИКИ ПРОТЕСТУЮТЬ.

Вислухавши доповідь про жахливі терористичні дії польського фашизму на Західній Україні, Асоціяція Художників Червоної України "АХЧ" з обуренням протестує проти учинення злочинів української культури, проти військового окупаційного режиму, проти людського катування селян і робітників, проти масового ув'язнення трудящих. На знак свого протесту філія ухвалила вступити до лав МОДРУ, щоб хоча частково полекшити страждання і поневолення родин ув'язнених та забитих польськими катами, поки не засне червона зірка і замає червоною прапоро на зубожаліх і залізних кров'ю знаках Західньої України. Хай живе революційна боротьба трудящих Польщі! Хай живе Радянська Польща!

ГРІЗНИЙ ПОЧАТОК

Події на Західній Україні були великою несподіванкою для польського фашизму. Владари Польщі цереоцінили свої сили, не помітивши тих глибоких чужих рухів, що зародилися в масах. Коли запалали поміщицькі маєтки, коли пролязали криві ненависних урядовців і поліцаїв, коли селяни почали тікати в ліси й яри, — тільки тоді схамуєнувся польський фашизм; тільки тоді зрозуміли варшавські пани, що тут щось далеко більше, ніж звичайні заколоти, збагнули, що тут одгонить подихом революції.

Польська буржуазія довгий час самовтішала себе такими дитячими вигадками, що це, мовляв, мутьні агітатори, а людяність у цілому далі покино терпіння окупаційний режим. Польським панам здавалось, що їхнє панування досить провчило "хлони", які ніколи не наслідяться підняти руку на своїх господарів. Не так склалося, як гадали-

ся. В глухому підпілі, серед мертвої тиші нагромаджувалася революційна енергія, що оце тепер вибухає з нечуваною доєю силою. Досить навести кілька фактів з життя західньо-українського селянства, щоб переконатися, що окремими бойовими виступами діло не обмежиться, бо боротьба точиться не на життя, а на смерть.

Лють мас скерована насамперед проти поміщиків.

Лють мас скерована насамперед проти поміщиків. Понад половину землі тримають у своїх руках великі польські землевласники. А тимчасом 90% селян мають по одному-два гектари землі, і то здебільша малородючої, занеханої. Відносини між поміщиками й селянами на Західній Україні складаються дуже своєрідно, крім звичайної "нормальної експлуатації", тут залишалося багато такого, що нагадує давнинні часи кріпаччини. По-

міщик не тільки безпосередньо експлуатує околиціне селянство, але й через свій преваліюваний стан може натискувати на селян і стягати з них ріжні побори.

Друга, головна болячка західньо-українського селянства — це глитаї і не тільки польський, але частенько й свій, "рідний", український. Чим більше розоряється селян, чим більше розводиться злидари на селі, тим краще живється глитаєві, тим більші багатства зосереджує він у своїх руках. Не дивно тому, що останніми днями палають вже не тільки поміщицькі садби, але й глитаєвські клуні.

До сторого ґніту польський уряд додав ще й особливу кару.

До цього споконвічного сторого ґніту додав польський уряд ще й особливу кару для українського селянства. Маємо на увазі так званих осадників, колишніх польських солдатів, що їм нарізано ділянки на Західній Україні. Ту землю, що їм спродують поміщики по-

рядом панської аграрної реформи, всю чисто видають стороннім і чужим людям, авантюрикам і пройдисвітам, що своїми бешкетами й кривавими подвигами в польському військовому заступі не на землю, а мабуть тільки на шибеницю. І от ці осадники, що вирвали з рота в селян останній кусень хліба, ці доглядачі польського фашизму, ці збройні осередки польського імперіалізму на східних землях, порядкують як хочуть і знущаються з фактично підвладних їм селян. Соціалний ґніт переплітається з національним. Багаторічна практика польської влади призвала до того, що рідко-рідко де зосталася ще українська школа. Все, що має на собі печатку українства, вже наводить підозру. По черзі розгромили українські кооперативні, ріжні спортивні товариства, та всі інші національні форми громадського життя.

Карні експедиції не зламають волі до опору.

Роки окупаційного режиму породили такі злидні, пустили

такі глибокі корініи соціального й національного недоволення, що їх тепер ніяк не викормувати. Карні експедиції, що оце тепер вогнем і мечем намагаються втихомирити Західню Україну, справді побільшають горе й муки українського селянства, але ніяк не зламають волі до опору. Можна накласти контрибуцію на село, можна нещадно побити передпольського імперіалізму на східних землях, порядкують як хочуть і знущаються з фактично підвладних їм селян. Соціалний ґніт переплітається з національним. Багаторічна практика польської влади призвала до того, що рідко-рідко де зосталася ще українська школа. Все, що має на собі печатку українства, вже наводить підозру. По черзі розгромили українські кооперативні, ріжні спортивні товариства, та всі інші національні форми громадського життя. Ми знаємо чимало прикладів з історії, коли придушували селянські бунти. Але так було доволі тоді, коли селянський рух був наданий самому собі, коли не було організаційної руки, що могла б опанувати стихію і повести її на штурм. На велике щастя для українського селянства воно не буде безпорадним у боротьбі. Комуністична Партія Західньої України допоможе масам зламати

свої пуга, допоможе їм завдати рішучого удару ненависним окупантам.

Українська буржуазія в тісній угіді з польським фашизмом.

Здобути перемогу буде однак дуже тяжко. Не тільки польський фашизм, але й місцева українська буржуазія докладає всіх сил, щоб приборкати маси. Українська буржуазія при перших звістках про селянські заколоти удавала, що вона симпатизує рухові, скерованому проти польського панства. Буржуазні політикани з українців намагаються навідати шантажувати своїх польських сусідів цим рухом, нагадали на стражданнях і борні селянства щось для себе вилорувати. Та не довго тривала ця спекуляція. Вірним ключем було організаційної руки, що могла б опанувати стихію і повести її на штурм. На велике щастя для українського селянства воно не буде безпорадним у боротьбі. Комуністична Партія Західньої України допоможе масам зламати

рух зметє всіх панів, якої б віри і нації вони не були.

І українська буржуазія ехаменувалася. Вона й собі побажала примоститися біля панських ніг, вона взяла рішучий курс на тісну угіді з польським фашизмом. Її відтовхують, її винищують з теплих місць, її зневажають всіма способами, а вона все ж і далі накидає свої послуги, робить все залежатиме й можливе щоб прислужитися пілсудчині і разом із нею розчавити повстанську небезпечку.

Партизанська війна на Західній Україні тільки-но почалася, але це грізний початок. Соціалні бурі за наших часів раптово вибухають і дуже швидко доходять своєї найвищої точки. Що колись вимірювалося десятиріччями, тепер розвивається місяцями, навіть днями. Гуркіт від першого удару знайде широкий відгомін. Буйна хвиля соціальної революції широким струмом розліється по Західній Україні.

С. І.